

סיכומי הדרך היומי

בפיך (קידושין ל')

מחודדים

ת"ר ושנתם שיהיו דברי תורה

לעילוי נשמת אימי מורתי מרת שינדל חיה חוה גאסט ע"ה בת הר"ר משה רוזנבאום זצ"ל נלב"ע יום רביעי כ"ט טבת תשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת מרת פייגע ציפורה גאסט ע"ה בת ר' מרדכי אשת ר' אברהם ז"ל נלב"ע כ"ט שבט תשכ"א ת.נ.צ.ב.ה.

מערכת: sikumhadaf@bezeqint.net | 073-249-0403

לשמיעת הסיכומים: 0504-135-026

נא להתפלל עבור פינחס בן פייגא מרים

לעילוי נשמת אבי מורי הר"ר צבי בן ר' אברהם גאסט ז"ל נלב"ע י"ט תשרי תשס"ד לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה. לעילוי נשמת אחי הר"ר משה בן ר' צבי גאסט ז"ל נלב"ע ל"ג בעומר תשס"ז לפ"ק ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת הרב אברהם בן חיים גאסט ז"ל נלב"ע ו' טבת תש"ב ת.נ.צ.ב.ה.

שבת קודש פרשת שופטים - ז' אלול תשע"ה

דף צ' ע"א

אמרה: 'קונם שאיני נהנית לאבי ולאביך', ותלתה הנדר בתנאי 'אם עושה אני על פיך' - לחכמים יכול הבעל להפר, אף שהנדר לא חל עד שתעשה על פיו, כיון שבין כך אסורה מאביו או אביה שזהו עינוי נפש, או מבעלה שהוא גם בינו לבינה, ואע"פ שהנדר הוא עינוי נפש והתנאי הוא בינו לבינה. וכל שכן באמרה 'נטולה אני מן היהודים אם משמשתך' - שבין אם תשמש הרי תאסר בתשמיש והרי זה בינו לבינה, ובין אם תמנע מתשמיש הרי זה בינו לבינה. ולרבי נתן - בשני האופנים לא יפר, כיון שעדיין לא חל הנדר.

שאלת חכם על נדר בתנאי, קודם שנתקיים התנאי וחל הנדר - לרבא בדעת רב אחא ב"ר הונא: כשם שנחלקו חכמים ורבי נתן בהפרה, כך נחלקו בשאלת חכם. לרב פפי: לדברי הכל אין חכם מתיר אלא אם חל הנדר, שנאמר 'לא יחל דברו' שפירושו שלא יעקור חלות נדרו, ומפסוק זה דרשו - הוא אינו מיחל אבל אחרים מיחלים לו, והיינו דווקא אחר חלות הנדר. לרבינא בשם רב פפי: לכו"ע חכם מתיר, שנאמר 'דברו' - הדיבור עצמו קודם חלות הנדר. ופרכו שיטה זו מברייטא. [להלכה: בהפרה - הלכה כחכמים שמפר גם קודם חלות הנדר בתנאי שעשויה לעבור עליו. בשאלת חכם - הלכה כרבי נתן שאין שאלה קודם הנדר, ונחלקו הראשונים בנדר התלוי בימים].

דף צ' ע"ב

בראשונה אמרו ג' נשים יוצאות ונוטלות כתובה: א. אשת כהן האומרת לבעלה נאנסתי ונאסרתי עליך. ב. שמים יעידו

דבר המערכת

הדרן עלך מסכת נדרים

כתב הרמב"ן באיגרתו: 'וכאשר תקום מן הספר תחפש באשר למדת, אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו'. בעזר השי"ת ביום א' לסדר 'כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוך בידך', נקום מלימוד מסכת נדרים עם כלי לחימה חדשים נגד אויבינו - כח הנדר הוא כח הקבלה שבו, וכח הקבלה תלוי בכח ההכרה - כמה שמכיר בשעת קבלתו את הנחיצות להפריש את עצמו מדבר מסוים, זה נותן לו את הכח אחר כך לעמוד בכך, בזכרו את בהירותו שבעת הקבלה. וכמבואר מדברי ספר עמוד העבודה, כי אחר שהאדם בא לידי הכרה שהנהגה מסוימת נחוצה לו לצורך עבודת ה', אע"פ שאינו מחויב מן הדין לעשותה, או איזה הרחקה נחוצה לו כדי שח"ו לא יכשל בדבר איסור, אע"פ שאותה הרחקה אינה איסור, תהא אותה הנהגה חמורה אצלו כדאורייתא, אחר שנתברר לו שזהו רצון ה', ומה בין רצון ה' זה או רצון ה' זה - 'לא יחל דברו'.

כח הקבלה - כח ההכרה בשעת הקבלה, 'ועתה' אם תקבלו עליכם יערב לכם מכאן ואילך (רש"י שמות י"ט ה').

סמיכות המסכתות

סיבת סמיכות מסכת נזיר למסכת נדרים וסוטה מבוארת בריש מסכת נזיר - הרואה סוטה בקלקולה ידיר ויזיר עצמו מן היין. פיתוי וסיכוני וקלקולי עולם הזה גדולים הם, לא רק כשרואה שיצרו מתגבר עליו, אלא גם כשרואה אחרים מתקלקלים מתוך פיתוי עוה"ז, במקום שזה יעורר אותו באופן טבעי להתרחק יותר מפיתוי עולם הזה, באה סמיכות המסכתות ומגלה לנו שאדרבה, זה משפיע קרירות, כמבואר בספר פרי הארץ פרשת נשא, ועליו להוסיף על עצמו גדרים וסייגים. וק"ו בתקופתנו שפיתוי עוה"ז איומים, ובעסקינו במסכת נזיר נתעורר להתרחק משערי היתר המובילים לשערי איסור.

חודש אלול

בחודש אלול נעסוק במסכת הקבלות, וענייני התנתקות מפיתוי עוה"ז, מכח הכרה ובהירות במציאותו יתברך - ה' אורי, והכרה אמיתות מציאותינו ומטרתנו בעוה"ז - 'אחת שאלתי מאת ה', שבת בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה', אין 'ועתה' אלא לשון תשובה.

בפרשת נזיר נאמר: 'איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה', הפרשה מתענגי עוה"ז נקרא פלא (אבן עזרא וספורנו), וברמ"א (או"ח סי' ד') מבאר הברכה 'ומפליא לעשות' שהכוונה לקשר בין הנשמה לגוף, איך אחד משפיע על השני, והלא פלא שיש באדם נשמה שהיא חלק אלוך ממעל, ובמקום שהנשמה תעורר אותו לענייני שמימיים הגוף מעורר אותו לעניינים גשמיים, אלא משום שעל האדם לעורר כח נשמתו וכח הפלא שבקרבו על ידי פרישותו מענייני עוה"ז המפרידו מדביקות בכח נשמתו.

ומשער הפרישות יוצאים לשער אהבת ה' (חובה"ל תחילת שער אהבת ה') - מתוך עיסוק במסכת קבלות ופרישות בחודש אלול, נזכה בעזהשי"ת לאהבת ה' בסוכות.

איש כי יפליא

רבא התיר אשה, שכשהגיע בעלה לביתו יצא הנואף מביתה ופרץ הגדר וברח - שאילו עבר עמה עבירה היה מתחבא כדי שלא יראה קלונו. וכן התיר אשה שהנואף מנע בעלה מאכילת שחליים שטעם מהם נחש ומסוכנים הם - שאילו עבר עמה עבירה היה רוצה שיאכלם בעלה וימות, ואין אומרים שאדרבה רוצה שיחיה, כדי שתהא לו 'מים גנובים'. [ואף בלא טעמים אלו הנשים מותרות, שאין האשה נאסרת על בעלה אלא בקינוי וסתירה, אכן משום שבעל נפש ראוי לחוש לעצמו כדי לצאת ידי שמים גם בלא קינוי וסתירה, לכן הוצרכו ללמד שבמקרים אלו אין לחוש לכך].

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים

יום שני פרשת כי-תצא ט' אלול תשע"ה

מסכת נזיר

עם פירוש התוספות

פרק ראשון - כל כינויי

דף ב' ע"א

מסכת נזיר נשנתה בסדר נשים, שדרשו חכמים הפסוק 'והיה אם לא תמצא חן בעיניו כי מצא בה ערות דבר' - מי גרם לעבירה יין, הרי שנזירות מונעת מעבירת זנות. [אך לא נשנתה אחר גיטין אלא סמוך לסוטה, לומר שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. ונשנתה אחר נדרים ולא אחר סוטה משום שנזירות דומה לנדרים, ונדרים נשנתה אחר כתובות שבסופה נשנה פרק המדיר].

כל כינויי נזירות כנזירות - 'נזיק' 'נזיח' 'פזיח'. [לרבי יוחנן: לשונות האומות הן, ונקטו אלו שדומים ללשון תורה, והנודר בהם נעשה נזיר אף בלא כוונה. לריש לקיש: הן לשונות שבדו חכמים להיות נודרים בהן כדי שלא לומר לה' קרבן. לתוס' - אף שמדרבנן הן מתחייב על ידן בקרבן, כיון שמתכוין לנדור בנזיר, ויודע שלשון זה בדו חכמים לנדור בהם בנזיר. להר"ר יחיאל - אכן הוא נזיר רק מדרבנן, ואינו מביא קרבן, אלא שאם עבר על נזירותו לוקה מדרבנן].

ידות נזירות כנזירות, כגון 'אהא', 'אהא נאה' [ויש הוכחה שכוונתו לנזירות, כפי שיפורש בגמרא], שאף שלא גמר דיבורו נעשה נזיר, כאדם האוחז בבית יד של כלי ומגביהו.

התנא פתח בכינויים - שהם מעיקר הדין ולא נצרכת דרשה ללמד, והקדים לפרש ידות - שחביב לו להקדים הנלמד מדרשה, מריבוי 'נזיר להזיר לה'. ובשאר מקומות: באיסור התלוי באדם עצמו, כגון 'במה מדליקין' 'במה טומנין' 'במה אשה יוצאה', מפרש האיסור קודם אע"פ שפתח בהיתר, וב'במה בהמה יוצאה' שהאיסור אינו על האדם עצמו,

ביני לבינך שאינך יורה כחץ [ובאה בטענה שרוצה ילדים - אף שאינה מצווה על פריה ורביה, רוצה שיעזרוה בזקנותה]. ג. נטולה אני מן היהודים, שמכך שאוסרת עצמה על כולם מוכח שבאמת קשה לה. לאחר שראו שיש חשש שאומרת כן מפני שנתנה עיניה באחר, אמרו: האומרת שנאנסה - תביא ראיה לדבריה. השמים ביני לבינך - יעשה סעודה ויפייסה. נטולה אני מן היהודים - יפר חלקו, ועל השאר תשאר באיסורה. [מה שלא חששו לאיסור באומרת שנאנסה: א. י"א שאמנם מעיקר הדין אסורה לו, אך חכמים התירוה משום מיגדר מילתא. ב. לר"ן: כל האומרת כך הפקיעו חכמים קידושיה, וממילא נמצא שנאנסה בעודה פנויה ולא נאסרה על בעלה. ג. אחרים תירצו: מעיקר הדין אינה נאמנת להפקיע שעבודה, אלא שלמשה ראשונה האמינוה משום שאילו אינו אמת לא הייתה מזלזלת בעצמה לומר שנאנסה, ומשנה אחרונה העמידו על עיקר הדין שאינה נאמנת].

אשת כהן שאמרה לבעלה טמאה אני - לרב ששת: אוכלת בתרומה, שאם תאסר יוציאו לעז על בניה. לרבא: אסורה, שאין חשש לעז כשאוכלת רק חולין, שיאמרו שהוא משום שאין לה תרומה. ומודה רב ששת שאם נתאלמנה או נתגרשה אינה אוכלת, שאין חשש לעז, שיאמרו עכשיו נאנסה.

יום ראשון פרשת כי-תצא ה' אלול תשע"ה

דף צ"א ע"א

אשת כהן שנאנסה יש לה כתובה, שאין האיסור אלא מצידו מחמת כהונתו, ומזלו גרם כן, וכדמוכח ממשנתנו שג' נשים יוצאות ונוטלות כתובה, ואחת מהן היא 'אומרת טמאה אני לך', ובהכרח מדובר באשת כהן שנאנסה, שאילו ברצון אינה נוטלת כתובה, ואשת ישראל שנאנסה אינה יוצאת.

אמרה לבעלה גרשתני - לרב המנוא: אפילו לפי משנה אחרונה שאינה נאמנת לומר טמאה אני לך, היינו משום שמשקרת שיודעת שאין בעלה יודע, אבל גרשתני יודע, וחזקה אין אשה מעיזה פניה בפני בעלה. והגם שאינה נאמנת לומר שמים ביני לבינך, היינו משום שרק היא יודעת שאינו יורה בחץ ולא הוא. לרבא: אפילו למשנה ראשונה שנאמנת לומר טמאה היא, היינו משום שבזיון ופגם לומר כך, אבל 'גרשתני' אפשר שמחמת כעס שיש לה עליו מעיזה כנגדו. [הלכה כרב המנוא שנאמנת, וכיון שנאמנת על הגירושין מקבלת גם כתובתה, שכך הוא מדרש כתובה שכל שיכולה להנשא לאחר מקבלת כתובתה, ודווקא עיקר כתובה ולא תוספת כתובה. והאומרת אינו נזקק לי כלל - נאמנת כדין האומרת גרשתני, כיון שבעלה יודע אינה מעיזה].

רב נחמן התיר אשת כהן לבעלה אף שהנהגתה עמו הוכיחה שנאנסה תחתיו - שחוששים שמא עיניה נתנה באחר.

דף צ"א ע"ב

מפרש קודם ההיתר שפתח בו.

'הריני כזה' ונזיר עובר לפניו - נזיר [אבל 'הריני לבד אינו יד, ואינו כ'אהא']. 'הריני מסלסל' 'הריני מכלכל' 'הרי עלי לשלח פרע' - נזיר. 'הרי עלי ציפורים' - לרבי מאיר נזיר לחכמים לא.

דף ב' ע"ב

האומר 'אהא' - לשמואל ידיים שאין מוכיחות אינן ידיים, ושוא כוונתו אהא בתענית [ואף אם תפוס בשערו - יותר משמע שכוונתו לתענית], ורק אם נזיר עובר לפניו אז נעשה נזיר. [ויש גורסים שלשמואל ידיים שאין מוכיחות הן ידיים, אלא 'אהא' בלא נזיר עובר לפניו, אינו יד כלל]. ודווקא שקיבל בלבו להיות נזיר, שאז מחשבת לבו מגלה על דיבורו שכוונתו לנזירות, שאל"כ יש לפרש דבריו שמקבל על עצמו להביא קרבנותיו של נזיר זה.

'אהא נאה' הרי זה נזיר דווקא אם תפוס בשערו, שמפרשים דבריו: אהא נאה במצוה התלויה בשיער, אך אם לא תפוס בשערו יש לומר שנתכוון שיתנאה בשאר מצוות, בסוכה, לולב, ציצית, ספר תורה, כריכת ס"ת.

נזיר טמא נקרא חוטא, שהימים הראשונים נופלים ומתארכים ימי נזירותו ותוהה על הראשונות, וחוששים שיעבור על נזירותו, אבל נזיר טהור, אמנם הוא קצת חוטא שציער עצמו מן היין, אך המצוה רבה על החטא, ולכן ישנו במשמעות 'נאה'.

יום שלישי פרשת כי-תצא י' אלול תשע"ה

דף ג' ע"א

'הריני כזה' - הרי הוא נזיר דווקא אם נזיר עובר לפניו, אבל תפוס בשערו ואין נזיר עובר לפניו לא.

'הריני מסלסל' - הרי הוא נזיר דווקא אם תפוס בשערו, שאז מפרשים כוונתו שיהפך במצוה התלויה בשערו, שאם לא כן יש לפרש דבריו שיהפך בלימוד התורה.

'הריני מכלכל' - הרי הוא נזיר דווקא אם תפוס בשערו, שאם לא כן יש לפרש דבריו שיזון עניים.

'הרי עלי לשלח פרע' הרי זה נזיר, שהוא כאומר הרי עלי לגדל שערי ל' יום, שנאמר בכהנים 'ופרע לא ישלחו', ולמדים בגזירה שוה מנזיר שנאמר בו 'גדל פרע' - שגידול פרע היינו שלשים יום. [אבל 'פרע' לחוד בלא 'שילוח' לא משמע גידול אלא לשון גילוי].

דף ג' ע"ב

'הרי עלי ציפורים' - לרבי מאיר הרי הוא נזיר, ולחכמים אינו נזיר. וטעמם: לריש לקיש - לרבי מאיר דעתו לצפורים הכתובים סמוך לשער בפסוק בדניאל, והיינו דווקא כשנזיר עובר לפניו, ולחכמים אין אדם מתפוס נזרו במה שכתוב סמוך לשער. לרבי יוחנן - גם לרבי מאיר אין אדם מתפוס

במה שכתוב בסמוך לו, אלא כיון שנזיר טהור עובר לפניו, מובן שכוונתו לקבל עליו נזירות, ששייך בה קרבן ציפורים אם נטמא, שאם כוונתו לציפורי נדבה היה לו לומר 'הרי עלי קן'. ואין תולים כוונתו שיביא קרבנות נזיר טמא של נזיר זה שעובר לפניו - שהרי הוא טהור [ומסתבר שקיבל על עצמו דבר שמבורר לפנינו ואפשר לקבלו לאלתר, ולא שאם יטמא זה יביא קרבנותיו תחתיו]. ונפק"מ בין רבי יוחנן לריש לקיש: באומר ציפורים הסמוכין לשער עלי - לרבי יוחנן אעפ"כ צריך שיהא נזיר עובר לפניו, לריש לקיש כיון שאמר בפירוש שמקבל עליו ציפורים סמוכין לשער, הרי הוא נזיר אף כשאין נזיר עובר לפניו.

האומר 'ימין' או 'שמאל' שלא אוכל ככר זה - הרי זו שבועה, גם לסוברים שאין אדם מתפוס במה שכתוב בסמוך לשבועה, משום שימין ושמאל עצמם הם לשונות שבועה, שנאמר 'נשבע ה' בימינו ובזרוע עוזו'. [זרוע עוזו היינו שמאל - שהרי כבר ימין נאמרה, וגם נקראת כך על שם התפילין שמניח עליה - שהם עוז לישראל].

הריני נזיר מן החרצנים או מן הזגים או מן התגלחת או מן הטומאה - לחכמים הרי הוא נזיר וכל דקדוקי נזירות עליו, שנאמר 'מיין ושכר נזיר' שמשמע אפילו מדבר אחד [ומשם למדים לשאר פרטים]. לרבי שמעון אינו חייב עד שיזיר מכולם [או שיזיר סתם], שנאמר 'מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג'.

יום רביעי פרשת כי-תצא י"א אלול תשע"ה

דף ד' ע"א

נשבע שישתה יין וחרזר ואמר 'הריני נזיר' - נזירות חלה על השבועה מריבוי הפסוק 'מיין ושכר יזיר'. [אבל אינו בא ללמד שנזיר מותר לשתות יין קידוש והבדלה - שמדאורייתא א"צ יין], וגם לחכמים למדים כן מיתור 'שכר'.

אכל ושתה שאר משקין המשכרים חוץ מן היין ונכנס למקדש - לרבי יהודה חייב, ולרבי שמעון פטור, שדורש 'שכר' האמור בנכנס למקדש, מ'שכר' האמור בנזיר, שדווקא יין.

האוכל נבילות ביום הכיפורים בשוגג - לרבי שמעון פטור מקרבן חטאת משום יוה"כ, שאין איסור חל על איסור, ולא יבעית אימא, לשיטתו יש לפרש הריבוי 'שכר' בנזיר, לנשבע שלא לשתות יין ושוב הזיר ושתה יין, שאף שבשאר איסורים אין איסור חל על איסור, כאן חייב גם משום נזיר.

הריבוי 'מכל אשר יעשה מגפן היין' (שרבי שמעון למד ממנו שאינו נזיר עד שיזיר מכולם) לחכמים בא ללמד על איסורי נזיר שמצטרפים זה עם זה, ולרבי שמעון א"צ פסוק לכך, שסובר בכל איסורי תורה שחייבים מלקות אפילו על משהו, ולא אמרו כזית אלא לקרבן [וקרבן נזיר בא רק על טומאה, שבה לא שייך צירוף].

האומר 'הריני כשמשון כבן מנוח כבעל דלילה' - הרי הוא נזיר שמשון, ודווקא אמר כולם. וכן אם אמר 'כמי שעקר דלתות עזה' או 'כמי שנקרו פלשתים את עיניו' לחוד, הרי הוא נזיר כשמשון. לרבי שמעון - בכל אופן אינו נזיר, שלא מצינו שיצאה נזירות מפיו של שמשון, אלא מבטן אמו היה נדור בנזיר מנבואת המלאך.

האומר 'הריני נזיר עולם' - הרי זה נזיר עולם, ואם הכביד שערו מיקל בתער, ובשעה שמיקל מביא ג' בהמות - חטאת עולה ושלמים, מהלכה למשה מסיני. ואם נטמא מביא קרבן טומאה כשאר נזיר - שתי תורים ואשם. נזיר שמשון - נזיר לעולם, ואף אם הכביד שערו אינו מיקל, ומותר לטמאות למתים. [ואינו בשאלה, אבל נזיר עולם ישנו בשאלה].

דף ד' ע"ב

האומר 'ככר זה יהא עלי כבכור' - לרבי יעקב אסור, שנאמר 'כי ידור נדר לה' - לה' לרבות בכור, שאף שקדוש מרחם נקרא דבר הנדור, כיון שמצוה להקדישו כאמור 'הזכר תקדיש'. לרבי יוסי - מותר, שבכור אינו דבר הנדור, שהרי אף אם לא הקדישו הרי הוא קדוש, ו'לה' בא לרבות רק חטאת ואשם שהם נידרים.

'נזיר להזיר לה' - שתחילת נזרו תהיה לגמרי לשם שמים, שאינו מתחרט אף אם ירבו עליו הימים, וכעין אשם נזיר טמא שאכל ממנו שמעון הצדיק, מפני שהיה שנזיר לשם שמים. (וממילא אין 'לה' מיותר ללמד שיכול להתפיס בזירות שמשון כשם שמרבה ר' יעקב בכור).

שמשון נטמא למתים - שנאמר 'ויך מהם שלשים איש ויקח את חליצותם', ומקובל ביד חז"ל שהרגם ואח"כ לקח חליצותם, ולא שלקחם קודם שמתו. [ואף שעכו"ם היו ואינם מטמאים באהל (לדעת רבי שמעון ביבמות), הרי מטמאים במגע].

יום חמישי פרשת כי-תצא י"ב אלול תשע"ה

דף ה' ע"א

אבשלום היה נזיר עולם - שנאמר 'אלכה נא ואשלם את נדרי' [וסתם נדר היינו נזירות, וגם שהרי הכביד עליו שערו], והיה מיקל שערו - שנאמר 'ויהי מקץ ימים לימים אשר יגלח כי כבד עליו'.

זמן גילוח אבשלום ושאר נזיר עולם:

לרבי: אחת ל"ב חודש, שנאמר 'ויהי מקץ ימים, ולמדים גזירה שוה מ'ימים' האמורים בבתי ערי חומה. ואף ש'ימים' האמורים שם פירש רבי שהם שני ימים (שבפחות אינו גואל) - בזמן זה אין כובד, ולכן מסתבר שהגזירה שוה באה ללמוד מהדין שעד שנה יכול לגאול. ואין למדים מ'שנתיים ימים' שיגלח פעם בשנתיים, או מ'עד חודש ימים' שיגלח פעם בחודש - שכאן לא נאמר 'שנים' ו'חדשים'. ואין למדים מ'ימים ימימה' האמור בבת יפתח והיינו ג' חדשים, שהרי נאמר 'ד' ימים בשנה' - שאין דנים

'ימים' מ'ימימה' כשאפשר ללמוד מ'ימים' הדומים, ועוד שאין מוכח שהלכו פעם בג' חדשים, שמא הלכו פעם בב' חדשים ופעם בד' חדשים.

לרבי נהוראי: אחת לשלושים יום, כדמצינו בכהנים הדייטים שמגלחים אחת לל' יום משום כובד, וכן נזיר עולם המיקל משום כובד. [אך אין ללמוד מסתם נזיר שהוא המקור לכהנים - שאין מסתבר ללמוד קדושת עולם מקדושת שעה].

לרבי יוסי: בכל ערב שבת, כבני מלכים, אלא ששאר בני מלכים מגלחים לפעמים גם באמצע השבת כגון בערב יו"ט, וכן מגלחים בערב שבת בבוקר, משא"כ אבשלום לא גילח אלא סמוך לשבת. [וכן יש הבדל בינו לשאר אחיו - שהביא קרבנות כשגילח].

'ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום' - לקץ מ' שנה שביקשו מלך [שמרדו במלכות שמים ולכן מרד אבשלום], והשנה שביקשו מלך היתה שנת עשר לשמואל הרמתי.

סתם נזירות ל' יום. והמקור: לרב מתנא: נאמר 'קדוש יהיה', ו'יהיה' בגימטריא ל'. לבר פדא: כנגד מספר לשון נזירות הכתובים בתורה שהן ל' חסר אחת [נזר אלוקיו על ראשו אינו בכלל, שהוא לשון כתר], ואכן נזירותו מן התורה רק כ"ט יום, כדלהלן. ורב מתנא סבר הואיל חלק מהם באים לדרשה, כגון 'יין ושכר יזיר' - לאסור יין מצוה כרשות, 'נזיר להזיר' - שהנזירות חלה על נזירות [אפילו אמר 'הריני נזיר היום ונזיר'], אינם נכללים במנין. לבר פדא כיון שיש שאינם לדרשה מצטרפים כולם למנין.

דף ה' ע"ב

שנינו: מי שאמר הריני נזיר, מגלח יום ל"א - לבר פדא: מן התורה אינו נזיר אלא כ"ט יום ומגלח ביום ל', אלא מדרבנן מגלח ביום ל"א, גזירה משום המקבל נזירות ל' יום שלמים [ואף שלא הזכיר 'שלמים', נזירותו ל' יום שלמים], שאינו מגלח אלא ביום ל"א. לרב מתנא: מן התורה נזירותו ל' יום, ואף שמקצת היום ככולו, לכתחילה צריך לנהוג נזירותו ל' יום שלמים. עוד שנינו: גילח ביום ל' יצא - לבר פדא: שעיקר נזירותו מדאורייתא רק כ"ט יום. לרב מתנא: מקצת היום ככולו.

שנינו: אמר 'הריני נזיר ל' יום', מגלח ביום ל"א, ואם גילח ביום ל' לא יצא - לבר פדא: אין אומרים מקצת היום ככולו [ולכן סתם נזיר אינו יוצא בגילוח ביום כ"ט, אף שסובר שסתם נזירות אינה אלא כ"ט יום]. לרב מתנא: אף שמקצת היום ככולו, כיון שגם סתם נזיר הוא ל' יום, כשאמר 'הריני נזיר ל' יום' ייתר בלשונו, והרי זה כאמר 'ל' יום שלמים'.

יום שישי פרשת כי-תצא י"ג אלול תשע"ה

דף ו' ע"א

שנינו: מי שנזר ב' נזירות, מגלח הראשונה ביום ל"א, והשניה ביום ס"א, ואם גילח הראשונה ביום ל' מגלח השניה ביום ס' - רישא: משום שלכתחילה

סוברים שסתם נזירות ל' יום, ונחלקו אם עד בכלל - ואפשר ללמוד מ'עד מלאת' שהיא ל' יום, או שאין עד בכלל - ואי אפשר ללמוד משם. לבר פדא: לכו"ע אין עד בכלל, ונחלקו אם סתם נזירות ל' יום או כ"ט.

שבת קודש פרשת כי-תצא י"ד אלול תשע"ה

דף ז' ע"א

הריני נזיר 'אחת גדולה', או 'אחת קטנה', ואפילו 'מכאן ועד סוף העולם' - הרי הוא נזיר ל' יום, שכוונתו לומר שהנזירות היא לו טירחה גדולה, או קטנה, או כמו עד סוף העולם. ואין לפרש כוונתו לנזירות כמנין הפרסאות שיש מכאן ועד סוף העולם - שמדובר במקום שאין מונים פרסאות. (וראה עוד להלן).

שנינו: אמר 'הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני' - אומדים כמה ימי מהלך יש עד מקום פלוני, אם יש פחות מל' יום הרי הוא נזיר ל' יום, ואם יש יותר הרי הוא נזיר כמנין הימים. ואין מפרשים כוונתו שהנזירות קשה עליו כמכאן עד מקום פלוני, ויהא נזיר ל' יום - שמדובר בנדר בעודו מחזיק בדרך, שמסתמא קיבל עליו נזירות להנצל מסכנת הדרך.

אמר: 'הריני נזיר כל ימי חיי', 'הריני נזיר עולם' - הרי זה נזיר עולם כאבשלום, ומיקל שערו בזמנים שנתבארו לעיל (דף ה'). 'כעפר הארץ', 'כשער ראשי', 'כחול הים' - הרי הוא נזיר לעולם נזירות אחר נזירות, ומגלח אחת לל' יום. 'הריני נזיר ק' שנה' או אפילו 'אלף שנים' - נזיר נזירות אחת לעולם, ואינו מגלח אחת לל' יום, כיון שנתן קצבה לנזירותו.

במשנה שנינו שהאומר 'הריני נזיר מכאן ועד סוף העולם' הרי הוא נזיר ל' יום, שכוונתו שקשה עליו כמכאן ועד סוף העולם, ואינו דומה לנודר 'כעפר הארץ' 'כשער ראשי' וכדו' שהוא נזיר לעולם - שהמרחק מכאן ועד סוף העולם יש לו קצבה, שהוא מהלך חמש מאות שנה, ואם הייתה כוונתו לכך היה אומר הקצבה. לרבה: העפר והשערות יש הפסק בין זו מזו, וקיבל נזירות מופסקות, אבל ימים אינם מופסקים זה מזה. [וכן אינו דומה למקבל נזירות לאלף שנים שהוא נזיר כל ימי חייו - כיון שאמר 'מכאן ועד סוף העולם' מפרשים כוונתו שקשה עליו וכו', ואמנם אם אמר 'הרי נזיר עד סוף העולם', הרי הוא נזיר כל ימי חייו]. לרבא: במשנה מדובר באומר 'הריני נזיר אחת מכאן ועד סוף העולם', ולכן מפרשים כוונתו כנ"ל, אבל בלא 'אחת' הרי הוא נזיר הרבה נזירות כמנין הימים שיש מכאן ועד סוף העולם, או כמנין הפרסאות - במקום שמונים פרסאות.

הריני נזיר ויום אחד - הרי זה נזיר שתיים, כיון שאמר 'נזיר' סמוך ל'ויום אחד' הרי זה כאומר 'הריני נזיר, ונזיר ליום אחד'. ולא רק כשאמר 'ויום אחד' נזיר שתיים כיון שאין נזירות ליום אחד, אלא גם אם אמר 'הריני נזיר ושעה אחת' אין אומרים שנתכוין רק להכנס שעה אחת ביום הל"א, ונתכוין לנזירות

הרי הוא נזיר ל' ימים שלמים (לרב מתנא - שאין אומרים מקצת היום ככולו אלא בדיעבד, לרב פדא - מגזירת חכמים אטו האומר ל' יום). סיפא - השמיענו שאומרים בתחילת הנזירות מקצת היום ככולו, לבר פדא - אף שבסוף הנזירות אין אומרים, בתחילת הנזירות אומרים, וכמו מי שמקבל עליו נזירות באמצע היום. לרב מתנא - החידוש שיום שלושים עולה לכאן ולכאן - לשתי נזירות.

עוד שנינו שם: גילח הראשונה ביום ל' והשניה ביום נ"ט יצא, שיום ל' עולה לו מן המנין - לרב מתנא: שיום ל' עולה לכאן ולכאן. לבר פדא: זהו המקור שסתם נזירות דאורייתא היא רק כ"ט יום, ש'יום ל' עולה לו מן המנין' היינו שאינו נמנה עם נזירות ראשונה ולכן יכול להימנות לנזירות שניה.

שנינו: האומר 'הריני נזיר' ונטמא ביום ל', סותר הכל, לרבי אליעזר אינו סותר אלא ז' - לרב מתנא: טעם ת"ק משום שנזירות דאורייתא היא ל' יום, ואף שאם גילח והביא קרבנותיו ביום ל' יצא, משום שמקצת היום ככולו - כל שלא גילח והביא קרבנותיו הרי הוא נזיר מדאורייתא, ואם נטמא סותר כיון שלא השלים נזירותו. ורבי אליעזר סבר שמקצת היום ככולו אף אם נטמא קודם הבאת קרבנותיו. לבר פדא: סתם נזירות דאורייתא היא כ"ט יום, וחכמים גזרו שינהג ל' יום משום האומר ל' יום, ות"ק סבר שכמו כן תיקנו שגם שטומאה ביום ל' תסתור נזירותו, כמו שסותרת נזירותו של המקבל נזירות ל' יום. ורבי אליעזר סבר שלא גזרו, וכיון שהשלים נזירות דאורייתא אינו סותר כלל, ורק צריך להמתין ז' ימי טהרתו כדי להביא קרבנותיו.

דף ו' ע"ב

שנינו: הריני נזיר ק' יום, נטמא יום ק' סותר את הכל, לרבי אליעזר אינו סותר אלא ל'. טעם ת"ק: לרב מתנא: כיון שלא הביא קרבנותיו אין אומרים מקצת היום ככולו. לבר פדא - לעולם אין אומרים מקצת היום ככולו. טעם רבי אליעזר: שנאמר 'זאת תורת הנזיר ביום מלאת ימי נזרו' - נטמא ביום מלאת תן לו תורת סתם נזיר. [ואף שלעיל שנינו שאם נטמא ביום ל' אינו סותר אלא ז', ולרב מתנא היינו משום שמקצת היום ככולו - כאן מדובר באומר 'ק' יום שלמים', ואכן אם אמר רק 'ק' יום' אינו סותר אלא ז'. לרבינו פרץ - גזירת הכתוב שאף כשלא אמר שלמים, אם נטמא ביום מלאת סותר ל', אך משמעות הפסוק דווקא במפרש ימי נזירותו, אבל בנזיר סתם שנזירותו ל' יום, אם נטמא ביום ל' אינו סותר אלא ז'].

'כל ימי נדר נזרו... עד מלאת הימים... קדוש יהיה' - לרבי יאשיה: אין גידול שער פחות מל' כמנין 'יהיה', לרבי יונתן: 'עד מלאת' - כחודש שפעמים ממלאים אותו ל' יום, ופעמים כ"ט. ואין הכוונה לשבת שממלאה השבוע - שכל השבועות מלאים. ואין הכוונה לשנה - שאינה מתמלאת מימים אלא מחודש. ביאור המחלוקת - לרב מתנא: שניהם

של ל"א יום, אלא גם בזה הרי זה כאומר 'הרי נזיר, ונזיר שעה אחת'. ולא רק באומר הריני נזיר ושעה אחת, משום שאין נזירות לשעות אומרים שנתכוין להוסיף יום שלם, אלא גם אם אמר 'הריני נזיר אחת ומחצה', אף ששייך להיות נזיר לחודש ומחצה - הרי הוא נזיר שתיים.

דף ז' ע"ב

'הריני נזיר ל' יום ושעה אחת' - כיון שאין נזירות לשעות הרי הוא כאומר הריני נזיר ל"א יום. [וכן אם אמר הריני נזיר ל' ויום א'].

המוכר בית לא מכר את הבור והדות, ואף שכתב לו 'עומקא ורומא' - שאינם בכלל בית. ולרבי עקיבא המוכר צריך לקנות מהלוקח דרך לבורו, שהמוכר בעין יפה מוכר ולא שייך לעצמו דרך, לחכמים מוכר בעין רעה ושייר לעצמו גם הדרך. ומודה רבי עקיבא באמר שמוכר לו חוץ מבור ודות, שכיון שייתר לשונו שהרי בין כך אינם בכלל המכר - נתכוין בזה לשייר לעצמו דרך.

'הריני נזיר שלשים יום ויום אחד' - לרב הרי הוא נזיר פעמיים ל' יום, שייתר בלשונו 'יום', וכרבי עקיבא שדורשים יתור לשון.

יום ראשון פרשת כי-תבא ט"ז אלול תשע"ה

דף ח' ע"א

הריני נזיר כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים - הרי הוא נזיר לעולם, ומגלח אחת לל' יום, שהרבה נזירות קיבל עליו. לרבי - נזירות ארוכה של ימים הרבה עד יום מותו קיבל עליו, ואינו מגלח לעולם. ואם אמר 'הרי עלי נזירות כשער ראשי' - לכו"ע קיבל עליו נזירות הרבה.

'הריני נזיר על מנת שיהא בכרי זה ק' כור', והלך ומצאו שנגנב או אבד - לרבי שמעון: אדם מכניס עצמו לדבר שספיקו חמור מוודאי, שאילו ודאי לא היה בו ק' כור לא היה נזיר לעולם ועכשיו שהוא ספק הוא נזיר לעולם. [ואמנם יש לו תקנה, שמתנה ואומר: אם היו בו מאה כור והריני נזיר מדבורי הראשון, הנה אשלים נדרי, ומביא קרבנותיו, ואם לא היו בו מאה כור ואם כן בדבורי לא היה בו ממש, הריני נזיר בנזיר מעכשיו, ויהיה נזיר שלשים יום ויביא קרבנותיו. אך עדיין יכול לבא לידי חומרא, אם נטמא קודם שהתנה, שהרי הוא ספק נזיר טמא, ואין לו תקנה, שלא יוכל להביא אשם טמא - שמא לא היו בו מאה כור והרי הוא מביא חולין בעזרה, ומאידך אסור ביין ובתגלחת לעולם - שמא היו בו מאה כור והרי הוא נזיר]. לרבי יהודה: מותר, שלא קיבל עליו אא"כ ימצא בו ק' כור.

אמר: 'הריני נזיר מלא הבית' הריקן שלפניו, או 'מלא הקופה' - בודקים אותו, אם אמר שנזירות אחת נדר, ונתכוון לומר שקשה עליו כמלא הבית או הקופה - נזיר ל' יום, ואם אמר סתם נזרתי - רואים את הבית והקופה כאילו מלאים חרדל, ונזיר כל ימיו. ואין

תולים להקל כאילו היא מלאה קישואין ודילועין, ויהא מונה נזירות כמנין הקישואין והדילועין שיכול הבית או הקופה להכיל - לחזקה: היינו כשיטת רבי שמעון שאדם מכניס עצמו לדבר שספיקו חמור מודאי. לרבי יוחנן: גם לרבי יהודה, כיון שודאי קיבל עליו נזירות, אינו יכול להסתלק מספק, אבל שם אם אין בכרי ק' כור לא קיבל עליו נזירות כלל.

לפי רבי יוחנן שגם לרבי יהודה באומר 'הריני נזיר מלא קופה' הכניס עצמו לספק, כיון שודאי קיבל עליו נזירות, היינו משום שסובר רבי יהודה כרבי, שדווקא ב'הרי עלי נזירות' קיבל נזירות רבות, אבל ב'הריני נזיר' קיבל אחת ארוכה, ולכן כיון שחלה עליו נזירות שוב אינו יוצא מהספק.

דף ח' ע"ב

'הריני נזיר מכאן עד מקום פלוני' - אומדים כמה ימי מהלך יש מכאן עד מקום פלוני, אם פחות מל' יום - נזיר ל' יום, ואם יותר - נזיר כמנין הימים.

הריני נזיר כמנין ימות החמה - מונה 365 נזירות כמנין ימות החמה, כימי הלבנה - מונה 354 כימי הלבנה. לרבי - נוהג נזירות אחת ארוכה כמנין ימות החמה או הלבנה, אלא אם כן אמר 'נזירות עלי כמנין ימות החמה וימות הלבנה', שאז מונה נזירות כמנין זה. לרבי יהודה - בלא הזכיר 'כמנין' סובר כרבי, אבל באומר 'כמנין' גם אם אמר 'הריני נזיר' ולא 'נזירות עלי' קיבל עליו נזירות הרבה לפי המנין.

אמר: 'הריני נזיר כל ימי חיי', 'הריני נזיר עולם' - הרי זה נזיר עולם כאבשלום, ומיקל בשערו בזמנים שנתבארו לעיל (דף ה'). 'הריני נזיר ק' שנה' או אפילו 'אלף שנים' - נזיר נזירות אחת ארוכה, כיון שנתן קצבה לנזירותו.

'הריני נזיר ואחת' - מונה שתיים, הוסיף 'ועוד' - מונה ג', הוסיף 'ושוב' - מונה ד', ואין אומרים שכוונתו ב'שוב' לקבל כנגד ג' נזירות הראשונות עוד ג', ויהא נזיר ו' נזירות.

'הריני נזיר הן' - נזירות אחת, דיגון - ב', טריגון - ג', טטריגון - ד', פונטיגון - ה'.

נגעי בתים אינם בבית עגול, דיגון (ב' זזיות), טריגון (ג' זזיות), פונטיגון (ה' זזיות), רק בטטריגון (ד' זזיות), שנאמר פעמיים 'קירות' במקום 'קיר', שצריך ד' קירות.

הדרן עלך כל כינויי

יום שני פרשת כי-תבא ט"ז אלול תשע"ה

דף ט' ע"א

פרק שני - הריני נזיר

אמר: 'הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה' - לבית שמאי נזיר, שסוברים כרבי מאיר שאין אדם

רק בגרוגרות ודבילה שמתחלפים בענבים אמרו בית שמאי שהוא נזיר, ולא רק בבשר שבא יחד עם יין בסעודה, אלא גם בדלת שאין שייכת כלל לנזירות.

למסקנת רבא: שאמר 'הריני נזיר מבשרה אם לא עמדה' ועמדה מאליה, ונחלקו בשני דברים: א. כמו שנחלקו ב'הריני נזיר מן הגרוגרות', כן נחלקו ב'הריני נזיר מבשרה'. ב. לבית שמאי כוונתו הייתה שאם לא יעמידנה היא נזיר, והרי לא העמידה אלא עמדה מאליה, לבית הלל כוונתו שיאסר אם לא תעמוד, והרי עמדה.

יום רביעי פרשת כי-תבא י"ח אלול תשע"ה

דף י"א ע"א

מזגו לו את הכוס, ואמר: 'הריני נזיר ממנו' - הרי הוא נזיר. ואם שיכור הוא - אינו נזיר, שהרי זה כאומר 'הרי עלי קרבן הוא', ואמר לשון נזירות כדי שלא יצער והוויבאו לו כוס אחרת.

'הריני נזיר על מנת שאהא שותה יין', או 'על מנת שאהא מיטמא למתים' - הרי הוא נזיר ואסור בכולן. לדעת רבי שמעון - לרבי יהושע בן לוי אינו נזיר, כמו באופן הבא, ואין זה מתנה על מה שכתוב בתורה, שהרי זה כאומר 'חוץ'. לרבינא הרי הוא נזיר גמור, שהוא מתנה על מה שכתוב בתורה.

גדר נזירות, ואמר: יודע אני שיש נזירות אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין - הרי זה אסור גם ביין, ולר' שמעון אינו נזיר, כיון שלא קיבל עליו הכל.

אמר: 'יודע אני שהנזיר אסור ביין, אבל סבור הייתי שחכמים מתירין לי, מפני שאין אני יכול לחיות אלא ביין', או 'יודע אני שהנזיר אסור בטומאה, אבל סבור הייתי שחכמים מתירין לי מפני שאני קובר את המתים' - י"א שהוא נזיר וי"א שאינו נזיר. לדרך א': לחכמים נזיר ולרבי שמעון לא, וכמו שנחלקו באופן הקודם. לדרך ב': מדובר בבא להשאל על יין או טומאה ע"י הפתח מפני שאין אני יכול לחיות וכו', ולחכמים הסוברים שהנזיר נזירות רק מיין וכדו' הרי הוא נזיר גמור, כמו כן בהתרה כיון שהותר באחד הותר בהכל, ולרבי שמעון שהאוסר מדבר אחד אינו נזיר, כמו כן אינו מותר מנזירותו עד שישאל על כל האיסורים. לדרך ג': חכמים סוברים שנדרי אונסים אינם צריכים שאלה לחכם, וגם כאן מדובר בזה, שאחר שנדר נזירותו נתחדש מצבו שחייב לשתות יין או ליטמא למתים, ולכן מותר. ורבי שמעון סובר שנדרי אונסים צריכים שאלה לחכם, ולכן גם כאן אף שהוא אנוס צריך שאלה. [ויש מפרשים שבשעת הנדר כבר היה אנוס בזה, ונחלקו באופן שאין פיו ולבו שוים].

דף י"א ע"ב

אמר: 'הריני נזיר, ועלי לגלח נזיר', ושמע חבירו, ואמר: 'ואני, ועלי לגלח נזיר' - אם היו פיקחים מביא כל אחד קרבנותיו של השני. ואם לא היו פיקחים

מוציא דבריו לבטלה, ויודע שאין נזירות בגרוגרות, והתכוין לנזירות יין, וכשאמר 'מן הגרוגרות' הרי הוא מתחרט וכמו שבא לשאול עליו, וכשם שאין שאלה בהקדש כך אין שאלה בנזירות. לבית הלל אינו נזיר, שסוברים כרבי שמעון שכל שלא התנדב כדרך המתנדבים פטור [ולכן אין מפרשים שלכל הפחות יהא נדור מגרוגרות, אבל מה שאינו נזיר הוא משום שהם סוברים שיש שאלה בהקדש]. לרבי יהודה: אף לבית שמאי אינו אסור ביין אלא בגרוגרות ודבילה, שנזירות היא לשון הפרשה, והרי הוא כאומר 'הריני פרוש מן הגרוגרות'.

לרבי נתן: לבית שמאי נדור מגרוגרות וגם נזיר מיין, ולבית הלל נדור מגרוגרות ואינו נזיר מיין. לרבינא אחרניא: לבית שמאי נדור ואינו נזיר, ולבית הלל לא נדור ולא נזיר.

דף ט' ע"ב

האומר: 'הרי עלי מנחה להביא מן השעורים' - יביא מן החטים, 'קמח' - יבא סולת, 'שלא בשמן ולבונה' - יביאנה בשמן ולבונה, 'חצי עשרון' - יביא עשרון שלם, 'עשרון ומחצה' - יביא שני עשרונים. רבי שמעון פוטר, שלא התנדב כדרך המתנדבים. לס"ד דחזקיה: שיטת ת"ק כבית שמאי, שהאומר הריני נזיר מן הגרוגרות הרי הוא נזיר, כיון שאין אדם מוציא דבריו לבטלה. לרבי יוחנן: לא כבית שמאי, אלא מדובר באומר 'אילו הייתי יודע שאין נודרין כך לא נדרתי כך', וטעיתי שאפשר להביא מן השעורים וכן בשאר הטעויות. וחזר בו חזקיה ופירש כרבי יוחנן, שאם כבית שמאי, למה נקט התנא 'מן השעורים' שיש מקום לטעות בהם, כיון שיש מנחות הבאות מהם, ולא נקט 'מן העדשים'. ורבי יוחנן אמר לדבריו שאין זה דיוק, שיש חידוש יותר ב'מן השעורים' שאפשר שכוונתו באמת שדווקא אם יכול להביא מנחה מהם כמו מנחת העומר הוא מתחייב - ואעפ"כ הדין שחייב בשל חטים כיון שאין אדם מוציא דבריו לבטלה, וכל שכן ב'מן העדשים' שלא שייך מהם מנחה.

יום שלישי פרשת כי-תבא י"ז אלול תשע"ה

דף י'

משנה: (היה פרה רבוצה לפניו) אמר אמרה פרה זו (בלבה) הריני נזירה אם עומדת אני, או אמר הדלת הזו הריני נזירה אם נפתח אני - לבית שמאי הוא נזיר, ולבית הלל אינו נזיר. אמר רבי יהודה: אף בית שמאי סוברים שאינו נזיר, אלא שנאסרת עליו הפרה כקרבן אם עומדת היא. ונחלקו בפירוש המשנה:

לרמי בר חמא: כוונת האדם 'הריני נזיר מבשרה אם עומדת מאליה', ועמדה מאליה, וכן בדלת אם נפתחת מאליה, ובית שמאי ובית הלל לשיטתם (ט'). באומר 'הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה', שלבית שמאי הוא נזיר ולבית הלל אינו נזיר, וכמו כן באומר הריני נזיר מבשרה. והחידוש הוא, שלא

וקדמו והביאו קרבנם - מביאים קרבנות נזירים אחרים.

מדוייק מלשון המשנה שדווקא באמר חבירו 'ואני, ועלי לגלח נזיר', אז מתחייב בשני החיובים, אבל אמר 'ואני' לחוד, אינו מתחייב אלא בנזירות - שפתח בה חבירו, ולא בגילוח נזיר אחר שסיים בה חבירו.

יום שישי פרשת כי-תבא כ' אלול תשע"ה

דף י"ג ע"א

האומר: 'הריני נזיר לכשיהיה לי בן' ונולד לו בן - הרי הוא נזיר, גולדה לו בת או טומטום או אנדרוגינוס - אינו נזיר, ואין אומרים שלא נתכוין לבן ממש אלא שיהיה ממנו בנים. ואם אמר 'כשיהיה לי ולד' - אפילו נולד אחד מהנ"ל הרי הוא נזיר, ואין אומרים שנתכוין לולד שחשוב בעיני בני אדם.

הפילה אשתו - לרבי יהודה אינו נזיר, כיון שספק אם היה בר קיימא ואין אדם מכניס עצמו לספק, לרבי שמעון ספק נזיר הוא, ולכן יתנה ויאמר: אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה, ואם לא הריני נזיר נדבה. חזרה וילדה - לרבי יהודה הרי הוא נזיר ודאי, לרבי שמעון כיון שכשהפילה נהג נזירות מספק, יאמר: אם הראשון היה בן קיימא נזירות הראשונה היתה חובה וזו נדבה, ואם לאו, הראשונה נדבה וזו חובה.

איבעיא: אמר 'הריני נזיר לכשיהיה לי בן', והפילה אשתו, והפריש קרבן, וחזרה וילדה מאותו הריון ולד קיימא - האם אפילו רבי יהודה מודה בזה, כיון שיש הוכחה גדולה שהולד הקודם היה של קיימא, והקרבן קדוש ליאסר בגיזה ועבודה.

איבעיא: אמר 'הריני נזיר לכשיהא לי בן', ושמע חבירו ואמר 'ועלי' - האם כוונתו שגם הוא נודר בנזיר כשייולד לראשון בן, או כוונתו לקבל על עצמו להיות נזיר כשייולד לעצמו בן. אם תמצא לומר כצד השני - אם אמר 'ואני', האם כוונתו שאוהב אני אותך וגם אני אהיה נזיר כשיהיה לך בן, או שהרי זה כאומר 'עלי' שכוונתו כשייולד לעצמו. אם תמצא לומר כצד הראשון, יש להסתפק באמר 'הריני נזיר לכשיהא לפלוני בן', ושמע חבירו ואמר 'ואני', כיון שלא בפניו אמר כן כוונתו כשייולד לעצמו, או גם בזה כוונתו שאני אוהב אותו כמו זה הנודר הראשון, וכשייולד לו בן גם אני אהיה נזיר.

דף י"ג ע"ב

אמר: 'הריני נזיר, ונזיר כשיהיה לי בן', והתחיל למנות נזירות שלו, ואח"כ נולד לו בן - משלים את שלו, ומביא קרבנותיו, ואח"כ מונה את של בנו ומביא קרבנותיו. 'הריני נזיר כשיהיה לי בן, ונזיר' - התחיל למנות את שלו, ואח"כ נולד לו בן - מניח את שלו, ומונה את של בנו, ואח"כ משלים את שלו, שהרי קיבל על עצמו קודם את של בנו. [אך כיון שמדובר בסתם נזירות שהיא ל' יום, לא יגלח ויביא קרבנותיו בגמר נזירות בנו, שא"כ לא ישאר לו די ימים לגידול שער לנזירות שלו, אלא ימנה הנשאר לשלו, ואח"כ יביא שתי קרבנות].

יום חמישי פרשת כי-תבא י"ט אלול תשע"ה

דף י"ב ע"א

האומר לשלוחו 'צא וקדש לי אשה סתם' - אסור בכל הנשים שבעולם, שמא הן קרובותיה של זו שנתקדשה לו, שחזקה שליח עושה שליחותו. [מדאורייתא מותר, שהולכים אחר הרוב, ואין דין האשה כקבוע, שאינו אלא כשהאיסור ניכר לעצמו וההיתר ניכר לעצמו. אלא קנס חכמים הוא כיון שלא פירש שיקדש לו פלונית. ולכן אחרים שאין שייך לקנסם מותרים בכל הנשים, ואין חוששים שמא זו נתקדשה לזה].

קן סתומה שפרח ממנה גוזל אחד לאויר העולם - יקח זוג לשני, אבל קן מפורשת אין לו תקנה, שאין ידוע איזו היא חטאת ואיזו עולה. ואף כשבעל הקן צריך קן לזיבה אחרת יכול ליקח גוזל, ואין חוששים שמא הוא אותו שפרח, ואין קונסים אותו כמו בשלח שליח לקדש - שדווקא באשה קנסו שדומה קצת לקבוע, ואפילו קידשה כשהיא בשוק כיון שהיא חוזרת לקביעותה דומה לקבוע.

שלח שלוחו לקדש לו אשה ואינו יודע איזה קידש, מותר באשה שכל קרוביה הראויות להאסר עליו היו מקודשות בשעה ששלח שלוחו לקדש, ואפילו אם נתגרשו אחר שלוחו קודם שקידש השליח, שאין אדם יכול למנות שליח אלא לדבר שיכול לעשות בעצמו בשעת מינוי השליחות.

דף י"ב ע"ב

האומר לאשתו 'כל נדרים שתדורי מכאן עד שאבא יהיו קיימים' - לא אמר כלום, שהקמה בטעות היא שמא תדור בדבר שאי אפשר לו להקים, אמר: 'הרי הן מופרים' - לרבי אליעזר מופר, לחכמים אינו מופר.

האומר לאפוטרופוס: 'כל הנדרים שתדור אשתי מכאן עד שאבא ממקום פלוני הפר לה' - לרבי יאשיה אינו יכול להפר, שנאמר 'אשה יקימנו ואישה יקימנו', לרבי יונתן - שלוחו של אדם כמותו.

אין להוכיח מדברי רבי יאשיה ובר פלוגתיה שיכול אדם לעשות שליח להפר אף שהוא עצמו אינו יכול להפר - שמא סוברים כרבי אליעזר שהבעל יכול להפר קודם שנדרה.

האומר: 'חצי קרבנות נזיר עלי' - חייב להביא חצי מקרבנותיו של נזיר. 'קרבנות חצי נזיר עלי' - חייב להביא כל קרבנותיו, שאין נזירות לחצאין. 'הרי